

Andmekaitseenõukogu arvamus (art 64)

Arvamus 12/2020 Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu kohta, mis on koostatud toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi jaoks vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 41

Vastu võetud 25. mail 2020

Sisukord

1	ASJAOLUDE KOKKUVÕTE.....	4
2	HINDAMINE	4
2.1	Andmekaitse nõukogu üldine seisukoht esitatud akrediteerimisnõuete eelnõu osas	4
2.2	Toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostavate organite jaoks kavandatud Soome akrediteerimisnõuete analüüs	5
2.2.1	ÜLDISED MÄRKUSED	5
2.2.2	SÕLTUMATUS	6
2.2.3	HUVIDE KONFLIKT.....	8
2.2.4	KEHTESTATUD MENETLUSED JA STRUKTUURID.....	8
2.2.5	KAEBUSTE LÄBIPAISTEV KÄSITLEMINE	9
2.2.6	ÕIGUSLIK SEISUND.....	9
3	JÄRELDUSED/SOOVITUSED.....	10
4	LÕPPMÄRKUSED.....	11

Euroopa Andmekaitseenõukogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“)) artiklit 63, artikli 64 lõike 1 punkti c ja lõikeid 3–8 ning artikli 41 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingut, eriti selle XI lisa ja protokollid nr 37, mida on muudetud EMP ühiskomitee 6. juuli 2018. aasta otsusega nr 154/2018¹,

võttes arvesse oma 25. mail 2018 vastu võetud kodukorra artikleid 10 ja 22

ning arvestades järgmist:

1) Euroopa Andmekaitseenõukogu (edaspidi „andmekaitseenõukogu“) peamine ülesanne on tagada isikuandmete kaitse üldmääruse järjepidev kohaldamine, kui järelevalveasutus kavatses artikli 41 alusel heaks kiita toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi akrediteerimisel kohaldatavad nõuded. Seepärast on käesoleva arvamuse eesmärk toetada ühtlustatud lähenemisviisi rakendamist soovitatud nõuete puhul, mille koostab andmekaitse järelevalveasutus ja mida pädev järelevalveasutus kohaldab toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi akrediteerimisel. Ehkki isikuandmete kaitse üldmäärusega ei kehtestata otseselt ühtseid akrediteerimisnõudeid, edendatakse sellega järjepidevust. Andmekaitseenõukogu püüab saavutada selle eesmärgi oma arvamuses järgmiselt: esiteks palub ta pädevatel järelevalveasutustel koostada nõuded järelevalvet teostavate organite akrediteerimiseks kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikega 2 ning andmekaitseenõukogu suunistega 1/2019 määruse (EL) 2016/679 kohaste toimimisjuhendite ja järelevalvet teostavate organite kohta (edaspidi „suunised“), lähtudes kaheksast nõudest, mis on sätestatud akrediteerimist käsitlevas suuniste jaos (jagu 12); teiseks palub ta pädevatel järelevalveasutustel avaldada akrediteerimisnõuete selgitamiseks kirjalikud juhised ning lõpuks palub ta pädevatel järelevalveasutustel võtta need nõuded vastu kooskõlas käesoleva arvamusega, et saavutada ühtlustatud lähenemisviis.

2) Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 kohaselt peavad pädevad järelevalveasutused võtma vastu nõuded heakskiidetud toimimisjuhendite järgimise üle järelevalvet teostavate organite akrediteerimiseks. Nad peavad siiski kohaldama järjepidevuse mehhanismi, võimaldamaks kehtestada sobivad nõuded, millega tagatakse, et järelevalvet teostavad organid jälgivad toimimisjuhendite järgimist pädevalt, järjepidevalt ja sõltumatult, lihtsustades seeläbi toimimisjuhendite nõuetekohast rakendamist kogu liidus ja aidates selle tulemusena kaasa isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetekohasele kohaldamisele.

3) Avaliku sektori väliseid asutusi ja organeid hõlmava toimimisjuhendi heakskiitmiseks peab (peavad) toimimisjuhendis olema sätestatud järelevalvet teostav(ad) organ(id), millel on pädeva järelevalveasutuse akrediteering, mis kinnitab organi suutlikkust tagada tõhus järelevalve toimimisjuhendi järgimise üle. Isikuandmete kaitse üldmääruses ei ole mõistet „akrediteerimine“

¹ Kõiki selle arvamuse viiteid liidule tuleb mõista kui viiteid EMP-le.

määratletud. Määruse artikli 41 lõikes 2 on siiski esitatud järelevalvet teostava organi akrediteerimisel kohaldatavad üldnõuded. Et pädev järelevalveasutus saaks järelevalvet teostava organi akrediteerida, peavad olema täidetud mitmed nõuded. Toimimisjuhendi omanikud peavad selgitama ja tõendama, kuidas nende kavandatud järelevalvet teostav organ vastab akrediteeringu saamiseks isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

4) Ehkki järelevalvet teostavate organite akrediteerimise jaoks kehtestatud nõuetele kohaldatakse järjepidevuse mehhanismi, tuleks suunistes ette nähtud akrediteerimisnõuete väljatöötamisel arvesse võtta sektorit, mida toimimisjuhend hõlmab, või toimimisjuhendi eripärasid. Pädevatel järelevalveasutustel on iga toimimisjuhendi kohaldamisala ja eripärade suhtes kaalutusõigus ning nad peaksid arvestama oma riigi asjakohaste õigusaktidega. Seega on andmekaitseõukogu arvamuse eesmärk vältida suuri vastuolusid, mis võivad mõjutada järelevalvet teostavate organite tulemuslikkust ning seetõttu ka isikuandmete kaitse üldmääruse kohaste toimimisjuhendite ja nende üle järelevalvet teostavate organite mainet.

5) Sellega seoses on andmekaitseõukogu vastu võetud suunistel järjepidevuse mehhanismi kontekstis suunav roll. Nimelt on andmekaitseõukogu suunistes selgitanud, et kuigi järelevalvet teostava organi akrediteering kehtib vaid konkreetse toimimisjuhendi puhul, võib järelevalvet teostava organi akrediteerida rohkem kui ühe toimimisjuhendi jaoks tingimusel, et organ vastab iga toimimisjuhendi puhul kohaldatavatele akrediteerimisnõuetele.

6) Andmekaitseõukogu aramus võetakse vastu isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõike 3 alusel kooskõlas andmekaitseõukogu kodukorra artikli 10 lõikega 2 kaheksa nädala jooksul alates esimesest tööpäevast pärast seda, kui eesistuja ja pädev järelevalveasutus on otsustanud, et toimik on täielik. Eesistuja otsusel võib seda ajavahemikku pikendada veel kuue nädala võrra, võttes arvesse küsimuse keerukust,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE.

1 ASJAOLUDE KOKKUVÕTE

1. Soome järelevalveasutus on esitanud andmekaitseõukogule oma otsuse eelnõu, mis sisaldab toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi akrediteerimisel kohaldatavaid nõudeid, ja palub artikli 64 lõike 1 punkti c alusel andmekaitseõukogu arvamust, et saavutada liidu tasandil järjepidev lähenemine. Otsus toimiku täielikkuse kohta tehti 17. veebruaril 2020.
2. Kooskõlas andmekaitseõukogu kodukorra artikli 10 lõikega 2 otsustas eesistuja küsimuse keerukuse tõttu pikendada esialgset kaheksa nädala pikkust vastuvõtmisperioodi kuue nädala võrra.

2 HINDAMINE

2.1 Andmekaitseõukogu üldine seisukoht esitatud akrediteerimisnõuete eelnõu osas

3. Kõik andmekaitseõukogule arvamuse saamiseks esitatud akrediteerimisnõuded peavad täielikult vastama isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele ja olema kooskõlas kaheksa valdkonnaga, mille andmekaitseõukogu on välja toonud suuniste jaos, milles käsitletakse akrediteerimist (jagu 12, lk 21–25). Andmekaitseõukogu arvamuse eesmärk on tagada

esitatud eelnõu puhul järjepidevus ja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 2 nõuetekohane kohaldamine.

4. See tähendab, et toimumisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi akrediteerimisel kohaldatavate nõuete koostamisel kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 3 ja artikli 57 lõike 1 punktiga p peaksid kõik järelevalveasutused võtma arvesse suunistes ette nähtud põhinõudeid ning andmekaitsekoostöögruppi võib soovitada järelevalveasutustel oma eelnõud järjepidevuse tagamiseks muuta.
5. Kõikidel avaliku sektori väliseid asutusi ja organeid hõlmavatel toimumisjuhenditel peab olema akrediteeritud järelevalvet teostav organ. Isikuandmete kaitse üldmääruses on sõnaselgelt sätestatud, et „järelevalveasutused, andmekaitsekoostöögrupp ja komisjon julgustavad toimumisjuhendite koostamist, mille eesmärk on aidata kaasa isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetekohasele kohaldamisele, võttes arvesse erinevate töötlussektorite eripära ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkreetseid vajadusi“ (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 40 lõige 1). Seetõttu tunnistab andmekaitsekoostöögrupp, et nõuded peavad sobima eri tüüpi toimumisjuhendite jaoks, olema kohaldavad eri suurusega sektorites, katma mitmesuguseid huve ja hõlmama erineva riskitasemega andmetöötlustoiminguid.
6. Mõnes valdkonnas toetab andmekaitsekoostöögrupp ühtlustatud nõuete väljatöötamist, julgustades järelevalveasutust võtma arvesse selgitamiseks esitatud näiteid.
7. Kui käesolevas arvamuses ei ole mõnda nõuet käsitletud, tähendab see seda, et andmekaitsekoostöögrupp ei palu Soome järelevalveasutusel võtta lisameetmeid.
8. Käesolevas arvamuses ei käsitleta Soome järelevalveasutuse esitatud teavet, mis jääb välja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõike 2 kohaldamisalast, näiteks viiteid siseriiklikele õigusaktidele. Andmekaitsekoostöögrupp märgib sellegipoolest, et riigisisised õigusaktid peaksid, kui nõutud, olema kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega.

2.2 Toimumisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostavate organite jaoks kavandatud Soome akrediteerimisnõuete analüüs

9. Võttes arvesse, et
 - a. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 2 on esitatud loetelu akrediteerimisnõuetest, millele järelevalvet teostav organ peab akrediteerimise jaoks vastama;
 - b. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 41 lõikes 4 nõutakse, et kõigil toimumisjuhenditel (v.a avaliku sektori asutusi hõlmavad toimumisjuhendid, nagu on sätestatud artikli 41 lõikes 6) peab olema akrediteeritud järelevalvet teostav organ, ning
 - c. isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõike 1 punktides p ja q on sätestatud, et pädev järelevalveasutus peab koostama ja avaldama toimumisjuhendite järelevalvet teostavate organite akrediteerimisel kohaldatavad nõuded ning läbi viima akrediteerimise, leiab andmekaitsekoostöögrupp järgmist.

2.2.1 ÜLDISED MÄRKUSED

10. Andmekaitseenõukogu märgib, et akrediteerimisnõuete eelnõu üldistele märkuste kohaselt vaatab Soome järelevalveasutus järelevalvet teostava organi akrediteerimise läbi „perioodiliselt“, vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile, et tagada organi jätkuv vastavus akrediteerimisnõuetele. Andmekaitseenõukogu toetab sätet, mis puudutab akrediteerimisnõuete perioodilist ümberhindamist Soome järelevalveasutuse poolt, tagamaks koosõla isikuandmete kaitse üldmäärusega. Selguse ja läbipaistvuse huvides soovib andmekaitseenõukogu Soome järelevalveasutusel esitada teavet selle kohta, kuidas perioodiline kontroll praktikas välja näeb.
11. Mis puutub eksperditeadmistesse, siis Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punktis 3.1 on öeldud, et järelevalvet teostav organ peab oma tegevuses järgima andmekaitset reguleerivaid õigusakte. Jääb selgusetuks, kuidas Soome järelevalveasutus hakkab kontrollima andmekaitset reguleerivate õigusaktide järgimist, näiteks kas järelevalvet teostava organi kinnitusest piisab või hakkab Soome järelevalveasutus viima läbi põhjalikumalt hindamist. Seepärast soovib andmekaitseenõukogu Soome järelevalveasutusel muuta seda nõuet seoses aruandekohustuse tingimustega ja täpsustada, et järelevalvet teostav organ peab tõendama, et järgib andmekaitset reguleerivaid õigusakte.
12. Andmekaitseenõukogu soovib Soome järelevalveasutusel lisada akrediteerimisnõuete eelnõusse või nõuete täiendavatesse suunistesse näiteid teabest või dokumentidest, mida taotlejad peavad akrediteerimise taotlemise esitama.

2.2.2 SÖLTUMATUS

13. Andmekaitseenõukogu märgib, et akrediteerimisnõuete eelnõu üldiste märkuste kohaselt kohaldatakse nõudeid järelevalvet teostavale organile olenemata sellest, kas tegu on sise- või välise organiga, kui ei ole sätestatud teisiti. Andmekaitseenõukogu leiab, et sise-järelevalveorganeid ei saa moodustada toimimisjuhendi rakendaja juures, vaid üksnes toimimisjuhendi omaniku juures. Seepärast soovib andmekaitseenõukogu seda täpsustada ja kajastada akrediteerimisnõuete eelnõu tekstis või näidetes.
14. Seoses Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu 1. punkti selgitava märkuse esimese lõiguga („Sõltumatus“) nendib andmekaitseenõukogu järelevalvet teostava organi erapooletust toimimisjuhendi rakendajate, kutseala, tegevusharu või sektori suhtes, millele toimimisjuhendit kohaldatakse. Andmekaitseenõukogu aga leiab, et neid nõudeid tuleks veelgi täpsustada, iseäranis seoses juriidiliste ja majanduslike seostega, mis võivad esineda järelevalvet teostava organi ja toimimisjuhendi omaniku või toimimisjuhendi rakendajate vahel. Seepärast soovib andmekaitseenõukogu Soome järelevalveasutusel seda lõiku vastavalt muuta.
15. Seoses Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkti „Sõltumatus“ selgitava märkuse teise lõiguga juhib andmekaitseenõukogu tähelepanu sõltumatust tagavatele struktuursetele ja menetlusnõuetele. Andmekaitseenõukogu soovib Soome järelevalveasutusel muuta nõudeid ja rõhutada, et akrediteerimist taotlev järelevalvet teostav organ peaks tõestama oma sõltumatust.
16. Lisaks märgib andmekaitseenõukogu, et järelevalvet teostaval organil peab olema finantsstabiilsus ja peavad olema tegevuseks vajalikud ressursid ning ta pean saama järelevalveks vajalikku rahalist tuge viisil, mis ei sea ohtu tema sõltumatust (Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punktid 1.1 ja 1.3). Andmekaitseenõukogu leiab, et vaja on täiendavalt selgitada, kuidas tagatakse järelevalvet teostava organi pikaajaline finantsstabiilsus. Andmekaitseenõukogu soovib Soome järelevalveasutusel nõudeid muuta selgitamaks, kuidas tagatakse finantsõltumatus olukorras, kui üks

või mitu rahastamisallikat ei ole enam kättesaadavad. Lisaks leiab andmekaitsekoostöökoostöö, et Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 1.4 peaks sisaldama ka viidet vajadusele tagada selgituste andmine selle kohta, kuidas tagatakse rahaline sõltumatus järelvalvet teostava organi tegevusega seotud riskide puhul näiteks olukorras, kus on vaja maksta kahjuhüvitist järelvalvet teostava organi vastutuse tõttu. Seepärast soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelvalveasutusel lisada selline viide akrediteerimisnõuete eelnõusse. Lõpetuseks leiab andmekaitsekoostöökoostöö, et kasulik oleks lisada Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkti 1.4 mõni näide järelvalvet teostava organi rahalise sõltumatuse kohta, näitamaks, kuidas järelvalvet teostav organ saab tõendada, et viis, kuidas ta saab rahalist toetust, ei kahjusta tema sõltumatust. Näiteks ei peeta järelvalvet teostavat organit rahaliselt sõltumatuks, kui selle rahalist toetamist reguleerivad eeskirjad võimaldavad toimumisjuhendi rakendamisel, keda järelvalvet teostav organ uurib, lõpetada järelvalvet teostava organi rahaline toetamine, et vältida järelvalvet teostava organi võimalikke sanktsioone. Andmekaitsekoostöökoostöö julgustab Soome järelvalveasutust esitama näiteid selle kohta, kuidas järelvalvet teostav organ saab esitada selliseid tõendeid.

17. Seoses järelvalvet teostava organi liikmete/töötajate ametisse nimetamisega (Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 1.5) soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelvalveasutusel selguse huvides täpsustada, kuidas hakatakse tõendama järelvalvet teostava organi sõltumatust, viies nõude sõnastuse suuniste vastavate sätetega (vt punkte 63–67).
18. Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 1.12 viitab sisemise järelvalvet teostava organi organisatsioonistruktuurile ja tagab selle erapooletuse, nõudes et ta oleksid eraldi liikmed/töötajad ja juhtkond. Andmekaitsekoostöökoostöö nendib, et see sõnastus põhineb suunistel. Sellest hoolimata leiab andmekaitsekoostöökoostöö, et ranget kohustust sise-järelvalveorganil kasutada välist personali võib olla teatud olukordades keeruline täita. Seepärast soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelvalveasutusel seda nõuet leevendada, võimaldamaks erakorralistel asjaoludel, kus sisemisel järelvalvet teostaval organil ei ole võimalik omada liikmeid/töötajaid ja juhtkonda, kes oleksid eraldatud suuremast juriidilisest isikust, millesse ta ise kuulub, tingimusel et on kehtestatud sobivad kaitsemeetmed sõltumatuse riski või huvide konflikti maandamiseks (suuniste punkt 66, lk 22).
19. Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete punkt 1.13 viitab järelvalvet teostava organi alltöövõtjate kasutamisele. Andmekaitsekoostöökoostöö leiab, et alltöövõtjad peaksid olema võimelised tagama oma tegevuses samad kaitsemeetmed kui järelvalvet teostav organ, sh sama pädevusmäär ja eksperditeadmised. Samal ajal peaks järelvalvet teostav organ olema see, kes lõppastmes vastutab kõigi tema järelvalvefunktsiooniga seoses tehtud otsuste eest. Seepärast soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelvalveasutusel sätestada, et olenemata alltöövõtja vastutusest ja kohustusest on järelvalvet teostav organ alati lõppastmes vastutav tehtud otsuste ja nõuetele vastavuse eest. Lisaks on andmekaitsekoostöökoostöö arvamusel, et isegi kui kasutatakse alltöövõtjaid, peab järelvalvet teostav organ tagama hankija osutatavate teenuste tulemusliku järelvalve. Andmekaitsekoostöökoostöö soovib Soome järelvalveasutusel sõnaselgelt lisada see kohustus akrediteerimisnõuete eelnõusse.
20. Andmekaitsekoostöökoostöö nendib, et vastavalt Soome järelvalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punktile 1.15, kui järelvalvetegevustega seotud protsessideks kasutatakse alltöövõtjaid, siis peab järelvalvet teostav organ esitama lepingud või kokkulepped, et näidata ära kohustused jms, ning alltöövõtu korra dokumentatsiooni. Andmekaitsekoostöökoostöö soovib Soome järelvalveasutusel lisada teksti nõuded nende lepingute ülesütleamise kohta iseäranis selleks, et tagada alltöövõtjate

andmekaitsekoostuste täitmine. Lisaks soovib andmekaitsekoostus Soome järelevalveasutusel lisada välise organi nimetamise riskijuhtimise nõuded.

2.2.3 HUVIDE KONFLIKT

21. Andmekaitsekoostus võtab teadmiseks nõuded, mis on sätestatud Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuetes selleks, et järelevalvet teostav organ tõendaks, et tema ülesannete ja koostuste täitmisel ei teki huvide konflikti. Nõuete eelnõu punkti 2 selgitav märkus ei too siiski piisavat selgust selles, millistes olukordades võib huvide konflikt tekkida. Andmekaitsekoostus leiab, et praktilistel põhjustel võiks olla kasu näidetest juhtumite kohta, kus võib tekkida huvide konflikt. Üks selline näide oleks olukord, kus järelevalvet teostava organi nimel auditeid või otsuseid tegevad töötajad on viimastel aastatel töötanud toimejuhendi omaniku või ükskõik millise toimejuhendit järgiva organisatsiooni jaoks. Seepärast julgustab andmekaitsekoostus Soome järelevalveasutust lisama mõne näite, mis sarnaneb käesolevas punktis esitatud näitega. Lisaks soovib andmekaitsekoostus Soome järelevalveasutusel muuta seda punkti nii, et saaks täpsustatud, et huvide konfliktid võivad sõltuda ka nende sektorite spetsiifikast, millele kohaldatakse toimejuhendit.
22. Andmekaitsekoostus nendib, et Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkti 2 selgitav märkus viitab selliste olukordade tuvastamisele, mis võivad suure tõenäosusega luua huvide konflikte ja asjaolu, et meetmeid võetakse sellise konflikti vältimiseks. Andmekaitsekoostus on aga arvamisel, et seoses sise-järelevalveorganitega peaksid huvide konflikti puudumise tõendamiskoormisega seotud nõuded olema rangemad ja soovib nõudeid vastavalt muuta.
23. Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 2.1 sätestab, et järelevalvet teostav organ ei tohi osutada teenuseid toimejuhendi rakendajatele, kui see võiks avaldada negatiivset mõju tema erapooletusele. Andmekaitsekoostus toetab seda nõuet, kui leiab, et erapooletuse riskid võivad tuleneda järelevalvet teostava organi tehtavatest arvukatest tegevustest ka toimejuhendi omanike (eriti kui järelevalvet teostav organ on sisemine) või puudutatud sektori muude asjaomaste asutuste suhtes. Seepärast soovib andmekaitsekoostus Soome järelevalveasutusel praegust nõuet vastavalt täpsustada.

2.2.4 KEHTESTATUD MENETLUSED JA STRUKTUURID

24. Seoses kehtestatud kordade ja struktuuridega märgib andmekaitsekoostus, et Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punktis 4 sätestatud nõudeid esitatakse üldiselt. Andmekaitsekoostus on seisukohal, et toimejuhendite järgimise järelevalvemenetlused peavad olema piisavalt täpsed, et tagada toimejuhendite järgimise järelevalvet teostavate organite koostuste järjepidev täitmine.
25. Menetlused peavad hõlmama kogu järelevalvemenetlust alates hindamise ettevalmistamisest kuni auditi lõppemiseni ja lisakontrollideni, et tagada asjakohaste meetmete võtmine rikkumiste heastamiseks ja korduvate rikkumiste ärahoidmiseks. Järelevalvet teostav organ peaks esitama tõendid esialgsete, sihtotstarbeliste ja korrapäraste menetluste kohta, et jälgida liikmete vastavust toimejuhendile selgelt määratletud aja jooksul ning kontrollida liikmete sobivust enne

toimimisjuhendi kasutuselevõttu.² Seepärast soovib andmekaitsekoostöö Soome järelevalveasutusel neid nõudeid edasi arendada ja lisada näiteid ülaltoodud kordade kohta (nt kindlaksmääratud perioodi jooksul ja ettemääratud kriteeriumite alusel läbiviidavate auditikavade kord, erikontrolli meetodika ja järelduste dokumenteerimine ja hindamine ning täielik koostöö toimimisjuhendi rakendajate poolt).

26. Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 4.4 viitab rikkumiste parandusmeetmete kirjeldustele, mis tuleb esitada Soome järelevalveasutusele. Andmekaitsekoostöö leiab, et need parandusmeetmed tuleb kindlaks määrata toimimisjuhendis, nagu on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 40 lõikes 4. Seepärast soovib andmekaitsekoostöö Soome järelevalveasutusel lisada selguse huvides viide loetelule toimimisjuhendiga kehtestatud meetmetest, mida kohaldatakse juhul, kui toimimisjuhendit järgiv vastutav või volitatud töötaja ei järgi toimimisjuhendit.

2.2.5 KAEBUSTE LÄBIPAISTEV KÄSITLEMINE

27. Seoses Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punktiga 5.1 nendib andmekaitsekoostöö, et järelevalvet teostav organ peaks kehtestama tulemuslikud korrad ja struktuurid kaebuste erapooletuks ja läbipaistvaks menetlemiseks. Sellega seoses märgib andmekaitsekoostöö, et Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu sisaldab kaebuste käsitlemise korra kirjeldust. Andmekaitsekoostöö aga leiab, et kaebustel vastamise „hinnangulist ajaraamistikku“ on vaja täpsustada. See kord peaks sätestama, et järelevalvet teostav organ peab esitama kaebajale vahearuande või kaebuse tulemuse mõistliku aja jooksul. Perioodi võib vajadusel pikendada, võttes arvesse uurimise all oleva organisatsiooni suurt ja uurimise mahukust. Seepärast soovib andmekaitsekoostöö Soome järelevalveasutusel oma eelnõud vastavalt muuta.
28. Seoses Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete punktiga 5.4 märgib andmekaitsekoostöö, et järelevalveasutuse otsused või üldteave selle kohta tuleb avalikustada kooskõlas kaebuste käsitlemise korraga. Piiramata riigisisest õigust, soovib andmekaitsekoostöö Soome järelevalveasutusel muuta seda nõuet nii, et otsused avaldatakse, kui need puudutavad korduvaid ja/või tõsiseid rikkumisi, nt sellised, mis võivad tuua kaasa vastutav töötaja või volitatud töötaja ajutise või lõpliku väljajätmise toimimisjuhendi rakendajate seast – vastasel korral tuleks otsuste kokkuvõtete või statistiliste andmete avaldamist lugeda sobivaks. Andmesubjekte tuleks aga igal juhul teavitada üksikkaebuste seisundist ja tulemusest, et läbipaistvusnõuded oleksid täidetud.

2.2.6 ÕIGUSLIK SEISUND

Seoses järelevalvet teostava organi õigusliku seisundiga sätestab Soome järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu punkt 8.2, et järelevalvet teostaval organil peavad olema piisavad ressursid konkreetseteks kohustusteks ja ülesanneteks sobiva perioodi jooksul. Andmekaitsekoostöö leiab, et piisavatele rahalistele ja muudele vahenditele peaksid lisanduma vajalikud menetlused, et

² Euroopa Andmekaitsekoostöö esitas mõned näited sellistest kordadest Austria järelevalveasutuse akrediteerimisnõuete eelnõu kohta esitatud arvamuses (vt punkt 2.2.4) nr 9/2019, mis on koostatud toimimisjuhendi järgimise üle järelevalvet teostava organi jaoks vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 41.

tagada järelevalvemehhanismi toimimine pikema aja jooksul. Seepärast soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelevalveasutusel nõude sõnastust vastavalt täpsustada.

3 JÄRELDUSED/SOOVITUSED

29. Soome järelevalveasutuse eelnõus sätestatud akrediteerimisnõuded võivad põhjustada järjepidevusetust järelevalvet teostavate organite akrediteerimisel ja seetõttu tuleb teha järgmised muudatused.
30. Üldmärkusena soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelevalveasutusel:
 1. muuta punkti 3.1 seoses aruandekohustuse tingimustega ja täpsustada, et järelevalvet teostav organ peab tõendama, et järgib andmekaitset reguleerivaid õigusakte.
31. *Seoses sõltumatusega soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelevalveasutusele järgmist:*
 1. sätestada nõuete tekstis või näites, et sise-järelevalveorganeid ei saa moodustada toimimisjuhendi rakendaja juures, vaid üksnes toimimisjuhendi omaniku juures.
 2. muuta selgitava märkuse teist lõiku nii, et rõhutatakse seda, et atesteerimist taotleval järelevalvet teostaval organil on see, mis peab tõendama oma sõltumatust.
 3. muuta punkte 1.1 ja 1.6, et selgitada, kuidas tagatakse finantssõltumatus, kui üks või mitu rahastamisallikat ei ole enam kättesaadavad.
 4. punkt 1.4 peaks sisaldama selgitusi selle kohta, kuidas tagatakse rahaline sõltumatus järelevalvet teostava organi tegevusega seotud riskide puhul näiteks olukorras, kus on vaja maksta kahjuhüvitist järelevalvet teostava organi vastutuse tõttu.
 5. seoses järelevalvet teostava organi liikmete/töötajate ametisse nimetamisega täpsustada punktis 1.5, kuidas hakatakse tõendama järelevalvet teostava organi sõltumatust, viies nõude sõnastuse suuniste vastavate sätetega.
 6. lisada punkt 1.13, mis sätestab, et isegi kui kasutatakse alltöövõtjaid, peab järelevalvet teostav organ tagama hankija osutatavate teenuste tulemusliku järelevalve.
32. *Huvide konflikti* küsimuses soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelevalveasutusel
 1. muuta sise-järelevalveorganeid puudutava punkti 2 selgitavas märkuses esitatud nõudeid rangemaks huvide konflikti puudumise tõendamiskoormise lisamise teel.
33. *Kehtestatud menetluste ja struktuuride* osas soovib andmekaitsekoostöökoostöö Soome järelevalveasutusel:
 1. kooskõlas punktiga 4 edasi arendada toimimisjuhendite järgimise kordi ja lisada nende kohta näiteid.
 2. lisada punkti 4.4 viide loetelule toimimisjuhendiga kehtestatud sanktsioonidest, mida kohaldatakse juhul, kui toimimisjuhendit järgiv vastutav või volitatud töötleja ei pea toimimisjuhendist kinni.

34. Seoses *kaebuste läbipaistva menetlemisega* soovivad andmekaitseõukogu Soome järelevalveasutusele järgmist:
1. muuta punkti 5.1 nii, et kaebustele vastamise kord sisaldab järelevalvet teostava organi kohustust esitada kaebajale vahearuanne või kaebuse tulemus mõistliku aja jooksul. Perioodi võib vajadusel pikendada, võttes arvesse uurimise all oleva organisatsiooni suurt ja uurimise mahukust.

4 LÖPPMÄRKUSED

35. Käesolev arvamus on suunatud Soome järelevalveasutusele ja see avalikustatakse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõike 5 punkti b alusel.
36. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 64 lõigete 7 ja 8 kohaselt annab Soome järelevalveasutus kahe nädala jooksul pärast arvamuse saamist eesistujale elektroonilisel teel teada, kas ta muudab oma otsuse eelnõud või jääb selle juurde. Sama ajavahemiku jooksul esitab ta muudetud otsuse eelnõu või, kui ta ei kavatse andmekaitseõukogu arvamust järgida, asjakohased põhjendused, miks ta ei kavatse arvamust tervikuna või osaliselt järgida.
37. Soome järelevalveasutus edastab andmekaitseõukogule lõpliku otsuse selle kandmiseks nende otsuste registrisse, mille suhtes on kohaldatud järjepidevuse mehhanismi, kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 70 lõike 1 punktiga y.

Euroopa Andmekaitseõukogu nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)